პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

30 დეკემბერი ხუთშაბათი 1971 წელი 2 ფასი 2 კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 302 (15212)

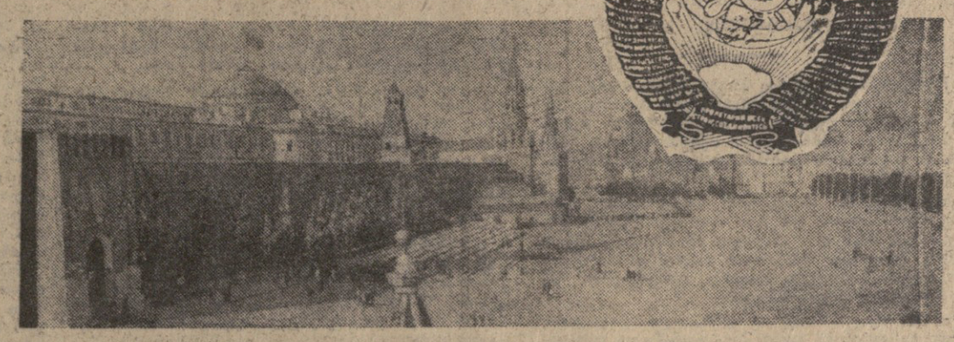

იდიდე მარად, ჩემო სამშობლოვ!

ᲓᲘᲓᲘᲡ მოვლენებით აღსავსე, ვალმოხდილი 1971 წელი. კიდევ ერთი დღე და ოხტორიის მრიცხველზე თავის ადგილს დაიკავებს ახალი წელი. საბჭოთა ადამიანები კმაყოფილებით მიაცილებენ ძველს და ოპტიმიზმით აღსავსენი ეგებებიან მომავალი წლის დამკვიდრებას.

მიმავალმა წელმა ბევრი რამ დაგვიტოვა მუდამ სამახსოვრო და სამაგალითო. ეს იყო XXIV კონგრესის, უაღლესი მომავლისათვის ჩვენი ქვეყნის შემდგომი განვითარების გეგმების დასახვისა და მისი განხორციელებისათვის საბჭოთა ადამიანების გმირული შემართების წელიწადი. ამასთან ერთად საბჭოთა საქართველოს მშრომელებისათვის ეს იყო ნახევარსაუკუნოვანი ისტორიის შეჯამების, დიდი ეროვნული ზეიმის წელიწადი.

მაგრამ ახალ წელს მოგვალის კიდევ უფრო გაზრდილი ახალი ამოცანები, ახალი მიჯნები. ზუსტად ერთი წლის შემდეგ, 1972 წლის 30 დეკემბერს სრულდება სსრ კავშირის შექმნის 50 წელი. არა მარტო საბჭოთა ადამიანები, არამედ მთელი მსოფლიო მოწმე გახდება სსრ კავშირის ხალხთა უჩვეულოდ დიდი ზეიმისა. ეს იქნება ხალხთა ახალი სოციალისტური ურთიერთობის ძალისა და ძლიერების სწორუპოვარი დემონსტრაცია.

1922 წლის 30 დეკემბერს სსრ კავშირის საბჭოების პირველ ყრილობაზე მოხდა საბჭოთა რესპუბლიკების ერთიან ხალხმეურნეობად — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირად. ბუროუაზიული იდეოლოგია ირონიით შეხვდა ამ ისტორიულ აქტს. მას ვერ წარმოედგინა მისი მომავალი. მაგრამ მას შემდეგ ნახევარი საუკუნე გადის და სსრ კავშირი არის მთელი მსოფლიოსთვის ხალხთა ლენინური მეგობრობის დიდი ნიმუში, დღეს მისი ძალის, ძლიერების წყაროა სოციალისტური ერებისა და ხალხების მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა.

თანასწორთა და თავისუფალთა ნებაყოფლობითმა კავშირმა ამ ნახევარი საუკუნის განმავლობაში მრავალჯერ დაამტკიცა თავისი სიცოცხლისუნარიანობა. მან უფრო ადვილი გახადა მსოფლიოს ერთადერთ ქვეყანაში სოციალიზმის მშენებლობის სიძნელეთა დაძლევა. საბჭოთა ადამიანებისათვის ეს კავშირი იყო იმედიც და მატერიალური ძალაც იმ დიდ გამარჯვებებში, რომლებიც მათ მოიპოვეს რეკონსტრუქციის, იდეოსტრიალიზაციის, კოლექტივიზაციისა და დიდი სამამულო ომის წლებში. ახლაც ეს მძლავრი კავშირი არის ის დიდი პოლიტიკური და მატერიალური ძალა, რომელიც ალაფრთოვანებს მთელ მსოფლიოს ხალხებს მშვიდობისათვის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის ბრძოლაში.

როცა ეხებოდა სსრ კავშირის ხალხთა ლენინური მეგობრობის ბრწყინვალეობას საბჭოთა საქართველოს 50 წლისთავის ზეიმზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ამბ. ლ. ი. ბრეჟნევი ამბობდა:

„...პარტიის მიერ ლენინური ეროვნული პოლიტიკის თანმიმდევრულმა განხორციელებამ შეაკავშირეს ჩვენი ქვეყნის ხალხები, გადააჭიცეს მათი ძეგობრობა საბჭოთა საზოგადოების განვითარების მამოძრავებელ ძალად, საბჭოთა კავშირის ყველა ერისა და ეროვნების ენერგიისა და შემოქმედების დაუშრეტელ წყაროდ“.

სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობის დროშით დიდი გამარჯვებები მოიპოვა საბჭოთა საქართველომ მეურნეობის, კულტურისა და მეცნიერების განვითარებაში. მომავ ერების დიდ ოჯახში ეკუთვნა, გაიფურჩქნა ფორმით ეროვნული და შინაარსით სოციალისტური კულტურა. დღეს ქართველი კაცის მადლიანი შრომით შექმნილ სამრეწველო პროდუქციას ეატივს სცემენ და ფასობენ ჩვენი პლანეტის ყველა კუთხეში. ასევე ფაოთოდ იცნობენ და ანგარიშს უწევენ ქართველ მეცნიერთა გამოკვლევებს და თეორიულ საშრომებს. და, სწორედ ამაშია სსრ კავშირის შექმნის, თანასწორ და თავისუფალ ხალხთა ხაძმო კავშირის ძალა.

მადლიერი ქართველი ხალხი დიდი ხანია შეუდგა სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის შესახვედრად მზადებას. ახლა მთავარია მთელ ადამიანი ორგანიზაციები, პარტიის რაიონული, საქალაქო და საოლქო კომიტეტები სათავეში ჩაუდგნენ ამ მზადებას. აგიტატორებმა, პოლიტინფორმატორებმა, პოლიტიკურმა მომხსენებლებმა, პროპაგანდისტებმა და ლექტორებმა ფაოთოდ უნდა გააცნონ მშრომელებს სსრ კავშირის შექმნის, სსრ კავშირის ხალხთა ლენინური მეგობრობის მსოფლიო ისტორიული მნიშვნელობა, მრავალეროვანი საბჭოთა სახელმწიფოს როლი ახალი კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობაში, მისი გავლენა წარსულში ეკონომიურად ჩამორჩენილი ერების განვითარებაზე და სხვ. საჭირო იქნება გაიმართოს ამ საკითხებზე თეორიული და სამეცნიერო კონფერენციები, ხალხთა მეგობრობის საღამოები, მოეწყოს გაძოფენები, გამოიცეს პოპულარული ლიტერატურა.

ამ დიადი იუბილისათვის მზადება უნდა წარიმართოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIV ყრილობის მიერ დასახული ჩვენ ეკონომიური, სოციალურ-პოლიტიკური და კულტურული განვითარების პროგრამის განხორციელებისათვის ბრძოლის ნიშნით. ამასთან ყურადღება განსაკუთრებით უნდა მივაპყროთ ფსეი ღონისძიებების განხორციელებაზე, როგორიც არის ხაზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლება და შრომის ნაყოფიერების გადიდება მეცნიერულ-ტექნიკურ მიღწევათა ფართოდ დანერგვის, მარცვის სრულყოფის, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის საფუძველზე.

მტკიცედ უნდა გვახსოვდეს, რომ პარტია ჩვენი გეგმების წარმატებით განხორციელებას უკავშირებს მშრომელთა შემოქმედებითი აქტიურობის განუხრელ აღძაკლობას. ამიტომ საჭირო იქნება აქედანვე ფართოდ გავიჩაღოთ წინასაიუბილეო სოციალისტური შეჯიბრება და სათავეში ჩავუდგეთ მას.

მხარი დავუჭიროთ და წავახალისოთ მასების ყოველი სახარგებლო ინიციატივა, რომელიც მიმართული იქნება შრომის ნაყოფიერების გადიდების, შიდასამეურნეო რეზერვების გამონახვის, წარმოების კულტურის ამაღლებისაკენ.

წინასაიუბილეო შეჯიბრების წარმატებით გაშლის ერთ-ერთი მთავარი პირობა იქნება ის, თუ რა დონეზე დავაყენებთ იდეურ-აღმზრდელობით მუშაობას. უწინარეს ყოვლისა საქმე ეხება იმას, რომ პარტიული ორგანიზაციები ამ მუშაობას აწარმოებდნენ არა კამპანიურად და ეპიზოდურად, არამედ თანმიმდევრულად და გეგმაშეწონილად. ამასთან ისინი ძირითად ღონისძიებებს უნდა ახმარდნენ საიუბილეოდ ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებას, ორგანიზატორული საქმიანობით განამტკიცებდნენ მოპოვებულ წარმატებებს და აღწევდნენ საერთო აღმავლობას. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეოთ მშრომელთა ეკონომიურ სწავლებას, უზრუნველყოთ მათზე სისტემატური ხელმძღვანელობა და დაბმარება.

საქართველოს მშრომელებმა სახალხო მეურნეობისა და კულტურის განვითარებაში დიდი წარმატებებით აღნიშნეს ოქტომბრის რევოლუციის 50 წლისთავი, ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავი და საბჭოთა საქართველოს 50 წლისთავი.

ახლა — სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის შესახვედრად ფართოდ გაჩაღებული მზადება იმის თავდებია, რომ საქართველოს მშრომელთა კლასი, კოლმეურნე გლეხობა, ინტელიგენცია კვლავაც მოიპოვებენ ახალ გამარჯვებებს და ღირსეული ხაჩუქრებით შეხვდებიან ხალხთა ძმობის დიდ დღესასწაულს.

მოდის ახალი წელი — მრავალეროვანი საბჭოთა სახელმწიფოს დიდი იუბილის წელი! ახალ წარმატებებს გისურვებთ, ძვირფასო მეგობრებო!

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲘ Ლ. Ი. ᲑᲠᲔᲟᲜᲔᲕᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲐ

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი, რომელიც ლენინგრადში იმყოფებოდა, 29 დეკემბერს მოსკოვში დაბრუნდა. (საკდესი).

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

სამრეწველო პროდუქციის ხარისხის რესპუბლიკური დათვალიერება

სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებებში განსაზღვრულია პროდუქციის ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესების, საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებისა და ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების კონკრეტული ამოცანები.

რესპუბლიკის ბევრი პარტიული ორგანიზაცია და საამეურნეო ხელმძღვანელი ახორციელებს სისტემატურ ეფექტიან ღონისძიებებს, რომლებიც ხელს უწყობენ ნაკეთობათა ხარისხის გაუმჯობესებას, გაძლიერების და საიმედოობის ამაღლებას. ქარხნებსა და ფაბრიკებში ყველგან მიმდინარეობს გამომგებული პროდუქციის განახლება, მორალურად მოძველებული ნაკეთობების ხაცვლად ითვისებენ ახალი თანამედროვე სიმუშებს წარმოებას.

გარკვეული მიღწევებია პროდუქციის უდიფექტოდ დამზადებისა და პირველი ჯერადებისთანავე მისი ტექნიკური კონტროლის განყოფილებისა და შეკვეთისათვის ჩაბარების სისტემის დანერგვაში. ხორცელდება შემოქმედებითი მუშაობა, რათა კიდევ უფრო ფართოდ გაიბაროს სოციალისტური შეჯიბრება გამომგებული ხარისხის ყოველი ღონისძიებით გაუმჯობესებისათვის.

თბილისის საწარმოებს — დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის, კიროვის სახელობის ჩაროსამშენებლო ქარხნის, კამვოლ-მაუდის კომბინატ „საბჭოთა საქართველოს“, კონიაკის ქარხნის, ბათუმის ელექტრომექანიკური ქარხნისა და რეზინუოლიანის სხვა სამრეწველო კოლექტივების ნაკეთობანი მოსხმარებელთა ხაღალ შეფასებას იმსახურებენ. საწარმოებში გაბატკუთრებული ყურადღება ეთმობა საექსპორტო პროდუქციის დამზადებას.

„პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებაში სტანდარტების როლის ამაღლების შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების და „პროდუქციის ხარისხის მემდგომი გაუმჯობესების, გამომგებული ნაკეთობათა ტექნიკური დონისა და ხარისხის სრულყოფაში სტანდარტების როლის ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესასრულებლად რესპუბლიკაში გაწეული მუშაობის მეოხებით მოპოვებულია გარკვეული წარმატებანი.

ამასთანავე პროდუქციის ხარისხი მთელ რიგ საწარმოებში ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებელია. უმეტეს გარკვეული რაოდენობის მოწყობილობას, რომელიც სიზუსტით, ეკონომიურობითა და საიმედოობით ჩამოუვარდება საუკეთესო საბჭოურ და საზღვარგარეთულ ნიმუშებს, უროგდებიან საწარმოო დეფექტებს, ტექნიკური პირობებისა და სტანდარტებისაგან გადაუვლიან. ფაროთ მოხმარების საქონელს, საყოფაცხოვრებო და სამეურნეო დანიშნულების საგნებს ხშირად აბრალებენ მოთვლეულები მოდელებში მიმდინარეობდა მიხედვით, ისინი არ შეესაბამებიან მომხმარებელთა გაზრდილ გემოვნებას და დაბალხარისხოვანია. პროდუქციის სახელმწიფო ატესტაციისათვის მზადება ჯერჯერობით სუსტად მიმდინარეობს, საკმარისად არ იყენებენ სტანდარტებს როგორც პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებას.

წარმოების მართვაში მშრომელთა ფართო ფენების უფრო მეტად ჩაბმის, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებაში თითოეული მუშის „ინვიხრის, ტექნიკოსის, მოსამსახურის, ხელოვნური მუშაკის უშუალოდ მონაწილეობის, რეაპუბლიკაში პროდუქციის ხარისხის ყოველი ღონისძიებით გაუმჯობესებისათვის ბრძოლის გაძლიერების მიზნით საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო დადგენილება, რომ 1972 წლის 1 იანვრიდან 1 აპრილამდე სამრეწველო საწარმოებში მოეწყოს საარეულელო პროდუქციის ხარისხის რესპუბლიკური დათვალიერება.

დათვალიერების მსვლელობაში მუშათა, ინჟინერ-ტექნიკურ და მეცნიერ მუშაკთა, მოსამსახურეთა სამეცნიერო-ტექნიკური ფორმა ხელმძღვანელობენ პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციათა ყურადღება და ღონისძიებანი უნდა მიმართდეს იმაზე, რომ ყოველი ღონისძიებით: გაუმჯობესდეს რესპუბლიკის საწარმოებში გამომგებული პროდუქციის ხარისხი, რაც რეალიზაციის მოცულობასთან ერთად ახალ ხუთწლედში საწარმოო კოლექტივებისა და დარგების სამეურნეო საქმიანობის შეფასების ერთ-ერთი ძირითადი კრიტერიუმი ხდება. ბრძოლა პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის უნდა მიმდინარეობდეს თანამედროვე მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვის, საწარმოთა ტექნიკური კონტროლის ორგანოებისა და მეტროლოგიური სამსახურების საქმიანობის გაუმჯობესების, სახელმწიფოებრივი დისციპლინის განმტკიცების, სტანდარტებისა და ტექნიკური პირობების ზუსტად დაცვის, ახალი ტექნიკის შეთვისებისა და დანერგვის ვადების შემცირების, სპეციალიზებულ წარმოებათა ორგანიზაციის დაჩქარების, პროდუქციის გამოშვებასთან დაკავშირებული დანახარჯების შემცირების საფუძველზე. ყველა ეს საკითხი კონკრეტულად უნდა აისახოს პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების გეგმებში.

დათვალიერების დროს უნდა შემოწმდეს, თუ როგორ ასრულებენ რესპუბლიკის სამინისტროები, უწყებები და საწარმოები პარტიისა და მთავრობის დადგენილებებს, რომლებიც პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებას ეხება.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს ხარისხის სამი კატეგორიის— უმაღლესი, პირველი და მეორე კატეგორიების — მიხედვით პროდუქციის დარეგისტრირებული ატესტაციის მოძზადებასა და მოწყობას.

უნდა დაისახოს არსებული ტექნოლოგიური პროცესებისა და ოპერაციების გადასინჯვის, პროდუქციის ხარისხისადმი კონტროლის გაძლიერების, მისი უდიფექტო დამზადებისა და პირველი ჯერადებისთანავე ტექნიკური კონტროლის განყოფილებისა და შეკვეთისათვის ჩაბარების სისტემის, უდიფექტო მრომის სისტემის დანერგვის, გამომშვებული პროდუქციის ხარისხის ანალიზის, აგრეთვე ხარისხის ნიშნის მისანიჭებლად სალაბორატორიო ატესტაციაზე წარსადგენ ნაკეთობათა ნომენკლატურის გაფართოების კონკრეტული ღონისძიებანი. უნდა გამოვლინდეს დაბალი ხარისხის პროდუქციის გამოშვების, შეკასაქარხნო წესის მიზეზები, ამასთან მკაცრად მოგვითხოთ წესის მკეთებლებს. საჭიროა ზუსტად დაკვეგმოთ ყველა კატეგორიის მშრომელთა ეკონომიური და ტექნიკური სწავლება, რადგან ჩინებული ხარისხის პროდუქციის უზრუნველყოფა შეუძლებელია ხელოვნ კვალიფიციურ კადრებს.

დათვალიერების მოწყობაში ყოველმხრივ უნდა ჩაგვაბა ოტატები, მოწინავე მუშები, წარმოების ყველა მრომელი, მოვაწყოთ გამოცდილების ფართო გაზიარება, ვიბრძოლოთ იმისათვის, რომ ყველგან ინერგებოდეს მოწინავე საწარმოთა გამოცდილება პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების დარგში.

დათვალიერების დროს უნდა გავაძლიერთ მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა მოსახლეობაში, ჩავუნერგოთ ადამიანებს სამეურნეო პასუხისმგებლობის გრძნობა საფაბრიკო-საქარხნო მარკის ღირსებისათვის.

დათვალიერების ხელმძღვანელობისათვის საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო კომიტეტებსა და რაიკომებში, სამინისტროებსა და უწყებებში, აგრეთვე სამრეწველო საწარმოებსა და საამქროებში იქმნება კომისიები. დათვალიერების დროს, რომელშიც ფაროთდ უნდა ჩაებაბა საზოგადოებრიობა, სამინისტროების, უწყებების, სტანდარტიზაციის საბაზო ორგანიზაციებისა და სამრეწველო საწარმოების მუშაკები, კომისიები აგროვებენ წინადადებებს პროდუქციის ხარისხის ყოველი ღონისძიებით გაუმჯობესებისა და თანამედროვე მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვის შესახებ, აგრეთვე დასაბუნ ან განსორციელებენ მიღებულ წინადადებათა განხილვასა და დანერგვას.

სამინისტროთა, უწყებათა და საწარმოთა დამთვალიერებელი კომისიები შეაჯამებენ დათვალიერების შედეგებსა და მიღებულ წინადადებებს, შეადგენენ ანგარიშებს დათვალიერების შედეგების შესახებ, შეიმუშავებენ არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის ღონისძიებათა კონკრეტულ გეგმებს, დათვალიერების მასალებს წარადგენენ საწარმოო თათბირებისა და პარტიული კრებების განსახილველად. შედეგ დათვალიერების შედეგები და ღონისძიებანი გაფორმდება სამინისტროთა და საწარმოთა ხელმძღვანელობის ბრძანებებით. უნდა შედგეს აგრეთვე პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების 1972 წლის და ხუთწლედის მომდევნო წლების კონკრეტული გეგმები.

(საკდესი).

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲯᲜᲐᲖᲔ

თბილისი

ᲥᲘᲛᲘᲣᲠ-ფარმაცევტული ქარხანა (დირექტორი დ. ჯაფარიძე) 50 დასახელების ხამკურნალო პრეპარატებს უშვებს, რომლებიც იგზავნება არა მარტო მოძმე რესპუბლიკებში, არამედ მსოფლიოს რამდენიმე სახელმწიფოშიც. ფარმაცევტებმა, გაიჩაღეს რა სოციალისტური შეჯიბრება მომდინარე წლის ვადამდე შესრულებისათვის, კარგ წარმატებას მიაღწიეს. წამლების რეალიზაციის წლიური გეგმა 20 დეკემბრისათვის შეასრულეს, ბარშანდელთან შედარებით შრომის ნაყოფიერება 10 პროცენტით აამაღლეს.

საწარმოს კოლექტივმა გადაწყვეტა წლის ბოლომდე დამატებით 300 ათასი მანეთის პროდუქცია გამოუშვას. (სპპ. კორ.).

ᲒᲐᲗᲣᲛᲘ

ᲐᲕᲐᲠᲘᲡ სამრეწველო საწარმოთა კოლექტივებმა, რომლებმაც ფართოდ გამალეს სოციალისტური შეჯიბრება მეცხრე ხუთწლედის დავალებათა ვადამდე შესრულებისათვის, 20 დეკემბერს გაახადეს საძრეწველო პროდუქციის რეალიზაციის წლიური დავალება.

წლის ბოლომდე გეგმის გადამეტებით გამოშვებული იქნება 12 მილიონი მანეთის პროდუქცია, ასევე ეალდებულება აკისრეს აქარის სამრეწველო საწარმოთა კოლექტივებმა. (საკ. კორ.).

ᲗᲔᲠᲯᲝᲚᲐ

ᲐᲮᲐᲚ-ᲐᲮᲐᲚ წარმატებებს აღწევს თერჯოლის გეოლოგიურ-საძიებო პარტიის კოლექტივი, რომელსაც უხარისებად უძღვება ბ. გოგუაძე. წიაღის მკვლევარებმა ერთი თვით ადრე შეასრულეს მეცხრე ხუთწლედის პირველი წლის დავალებანი და კარგანახნა 1972 წლის ანგარიშში მუშაობენ, მათ 15 ათასი მანეთით მეატეირეს გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოთა თვითღირებულება და სამშობლოს მისცეს 32 ათასი მანეთი ზედგამეთი მოგება.

სოციალისტური შეჯიბრების სათავეში არიან მბურღავთა კომუნისტური შრომის ბრიგადები, რომლებსაც ს. ანთიძე, გიორგი და ზაურ ბატარიძეები ხელმძღვანელობენ. (სპპ. კორ.).

ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ

ᲒᲐᲐᲮᲐᲚᲔᲡ რა სოციალისტური შეჯიბრება ხუთწლედის პირველი წლისა და ნაკისრი ვალდებულებების გადამდე შესრულებისათვის, მახარაძის ამრეშუმმადფსაღება-საგრეხი ფაბრიკის (დირექტორი ი. მახარაძე) კოლექტივმა პროდუქციის რეალიზაციის წლიური გეგმა 25 დღით ადრე შეასრულა.

ფაბრიკის კოლექტივმა გადაწყვეტა წლის ბოლომდე გეგმის გადამეტებით გამოუშვას ნახევარ მილიონ მანეთზე მეტი ღირებულების პროდუქცია. (საკ. კორ.).

საქართველოს კომპარტიის ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲨᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში გაიმართა მოხრიგი ინფორმაციის დღე.

საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების მინისტრმა ფ. დ. დუმბაძემ და რესპუბლიკის კომუნალური მეურნეობის მინისტრმა ვ. ა. პაატაშვილმა ილაპარაკეს საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურების შემდგომი განვითარების პერსპექტივებზე. (საქდესი).

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მაღალი კულტურისათვის

წმიდაღწაურს რაიონის სოფელ ზემო მაღნაკინის ლენინის ორდენოსანი კოლმეურნეობის მშრომელთა წერილი

ᲛᲔᲠᲕᲔ ხუთწლედში ჩვენმა კოლმეურნეობამ ხაშუალოდ ჰექტარზე მოიწია 19,6 ცენტნერი მარცვლეული, 84 ცენტნერი ყურძენი, ყოველ ხაფურაეე ძრობაზე ხაშუალოდ მიღებულია 2.643 კილოგრამი რძე, ხორცის ხაშუალო-წლიურმა წარმოებამ შეადგინა 840 ტონა.

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის მიღწეული დონე განაპირობა ძიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის მაღალმა კულტურამ, სწორი თეალბოუოვეების, დახეოგვამ, ორგანული და მინერალური სასუქების ეფექტიანმა გამოყენებამ, ნიადაგვის სწორეთ დამუშავეთამ, მაღალი კოდოციის თესლის დათესვამ, საზოგადოებრივი ჯოგის ჯამობრივი შემადგენლობის გაუჯობესებამ, საკვებ ბაზის გაძტიცებამ, ბრძოლებეგდი სამუშაოების მეექანიზაციამ, კოლმეურნეთა საწარმოო კვალიფიკაციის ამაღლებამ.

მაგრამ ეს საკმარისად არ მიგვაჩნია. ჩვენ გადავწყვიტეთ 1975 წელს — ხუთწლედის ეკანასკნელ წელს მარცვლეულის ხაშუალო-ჰექტარობრივი მოსავლიანობა გავადიდოთ 25 ცენტნერამდე, ძაზესუმზირისა — 15 ცენტნერამდე, თვითეული ძროხის წველადობა — 3 ათას კილოგრამამდე, დედლის კვეოცხის მდებლობა — 130 ცალამდე, ხორცის წარმოება — 1.100 ტონამდე.

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების შემდგომ გადიდებას უდიდესი ძნიშვნელობა აქვს ინისათვის, რომ დავაკმაყოფილოთ ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობისულ უფრო ძაზარდი მოთხოვნილება სოფლის ძეუნოოიანი პროდუქტებზე, მრეწველობისა — ხელლეულზე.

სკკპ XXIV ყრილობის ისტორიული გადაწყვეტილებებით აღფრთოვანებული ჩვენი კოლმეურნეობის ძრომელები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად თვალდადებით იბრძვიან მეცხრე ხუთწლედის მიჯნების დასაძლევად, სასოფლო-სამეურნეო წარმოების შემდგომი აღორძინებისათვის. ვაანალიზებთ რა ახალი ხუთწლედის პირველი წლის ხამეურნეო შედეგებს, კოლექტიურად ვაფასებთ მიღწეულს, ვსახავთ გამოუყენებელი რეზეოვების ამოქმედების გზებს. დარწმუნებული ვართ, რომ შეგვიძლია მოვიძოებოთ უფრო მაღალი ძაჩვენებლები.

ჩვენი კოლმეურნეობა რესპუბლიკის ერთ-ერთი მძლავრი მეურნეობაა. იგი აერთიანებს 1.325 კომლს, აქვს 24.608 ჰექტარი სასოფლო-სამეურნეო საკარგულები, რომელთაგან სახნავია 7.687 ჰექტარი. მრავალწლოვან ნარგავებს 500 ჰექტარი უჭირავს. მთელი ეს ფართობი კახეთის ურწყავ ზონაშია, სადაც ხშირია ძლიერი გვალვა, ქარი, სეტყვა. მიუხედავად ამისა კოლმეურნეობას ამ ბოლო წლებში სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავალი საკმაოდ უხვი და მყარი მოჰყავს.

ეს თავდადებული შრომის, წარმოებაში მეცნიერების მიღწევათა და მოწინავე გამოცდილების ფართოდ დანერგვის შედეგია. მეორე ხუთწლედში შემოვიღეთ და ავითვისეთ მინდვრისა და საკვები კულტურების თესლბრუნვა მთელ სახნავ ფართობებზე.

განსაკუთრებულ ყურადღებას ვაქცევთ სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა შესრულებას აგროტექნიკურ ვადებში და ძალიან დონეზე. ძირითად ხვნას ვაწარმოებთ 25-27 სანტიმეტრ სიღრმეზე შემდგომი ფარცხვით. იმ ფართობებზე, სადაც სამემოდგომო თავთავიანი მარცვლეული კულტურების თესვა თესლბრუნვის მიხედვით გათვალისწინებულია ხაზვერალზე, ძირითად ხვნას ვაწარმოებთ ბოსტნეულის ღეგებისთანავე, შემდეგ კი ვამუშავებთ როგორც ანეულს. თესვისწინა დამუშავების ვახდენთ თესლის ნათესვის სიღრმეზე, ხოლო თესვას — ვიწრომწკრივიანი სათესლებით.

ბოსტნეულნობის გადიდებისათვის ფართოდ ვიყენებთ ორგანულ და მინერალურ სასუქებს. ყოველწლიურად სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესებში შეგვაქვს ცხრა ათას ტონამდე ორგანული სასუქები, თუ ეინათ საკმარისი რაოდენობით არ შეგვაქონდა ძინერალური სასუქები, მეოვე ხუთწლედში იგი მთელ ფართობზე მეეტეხეთ სრულიეროხით. წინათ ფოსფორიანი და კალიუმიანი სასუქები შეგვქონდა ძირითადი ხვნის წინ, ხოლო აზოტიანი — ძხოლოდ გაზაფხულზე მცენარეთა გამოსაკვებად. მაგრამ მოურწყავ და გვალვიან პირობებში აზოტიანი სასუქების ეფექტიანობა მეტად დაბალი იყო. საქართველოს ძიეოთძოქმედებია სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის კახეთის საცდელი სადგურის ოეკომენდაციით ახლა ეზოტიანი სასუქები შეგვაქვს ხვნისა და თესვისწინა დამუშავების დროს. ეს მოსავლიანობის ზრდასთან ერთად დიდ ეკონომიურ ეფექტს იძლევა. სასუქები შეგვაქვს აგროქიმიური კაოტოგრამების მიხედვით, რის შედეგადაც ვაღწევთ სასუქების რაციონალურ გამოყენებას.

ᲜᲐᲪᲘᲜᲘᲐ, თესლი მოსავლის დედაა. ეს კარგად ვიცით და განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ მეთესლეობას. ამჟამად საზეიმოდ ვზრდ ხორბლის ნათესების მთელ ფართობზე მოსავამთ დარაიონებულ ჯიშს „უზარ-1“-ს, რომელიც ჰექტარზე გვაძლევს 5-7 ცენტნერით მეტ მოსავალს, ვიდრე წინათ გავრცელებული ჯიშები.

მომდინარე წელს ზემო ქედის სახელმწიფო ჯიშთსაცდელ ნაკვეთზე გვაღვიან პირობებში ერთ ჰექტარზე გადაანგარიშებით მიღებულნი იყო „კავკასურას“ ჯიშის ხორბალი — 53 ცენტნერი, „აურორას“ ჯიშისა — 51 ცენტნერი, აქედან გამომდინარე კოლმეურნეობამ იყიდა და „კავკასურის“ ჯიშის ხორბალი დათესა 225 ჰექტარზე, ხოლო „აურორას“ ჯიშისა — 80 ჰექტარზე.

სამემოდგომო ქერის „ძველთესლია“ და „ტრების“ ნაცვლად ვთესავთ ახლად დარაიონებულ ჯიშს „პალიდიუმ-187“, ხოლო სიმინდის „მინოზუტა-13“ ჯიშის ნაცვლად — ჰიბრიდის „ვინ-42“.

როგორც წესი ამ ბოლო წლებში ვთესავთ საკუთარი წარმოების ეიბრკვლი კლასის თესლს. ჩვენში შეეანილია ბეთესლეობის ბრიგადა, რომელსაც ხელძღვანელობს უმაღლესი განათლების ძეონე სოციალისტი გივი ბოსტოღანაშვილი, ჯიმკის განახლებას ვაყარმოებთ ოთხ წელიწადში ერთხელ ათეულე ნაკვეთის გამრავლების ფართობზე ელიტური თესლით, ხოლო მთელ სასოფლო-სამეურნეო ფართობზე — მეორე რეპროდუქციის თესლით.

ჩვენი კოლმეურნეობის მინდვრებში ადრე ფართოდ იყო გავრცელებული ისეთი სარეველები, როგორიცაა: ზვიოუკა, ხოლოკა და ბირკა, რაც წლეიის განმავლობაში საგრძნობლად ამცირებდა მოსავლიანობას, დაბალი იყო კოდოუციის ხარისხი. ახლა სარეველების წინააღმდეგ ბრძოლისათვის ნიადაგის დამუშავებასთან ერთად ფართოდ ვიყენებთ ჰერბიციდებს. სარეველა ბალახებს ვებრძვით არა მარტო თესლბრუნვის მინდვრებში, არამედ მის სახღვრებზე, გზების ნაპირებზე, საძოვრებზე, ქარსაცავ ზოლებსა და სხვ. ჰერბიციდების გამოყენება სამარცვლე თავთავიანი კულტურების ნათესებში იწყება გაზაფხულზე მცენარეთა ვეგეტაციის განახლებისთანავე.

აგროტექნიკურ ღონისძიებათა კომპლექსის განხორციელებაში ბალამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მექანიზაციას. კოლმეურნეობაში სასოფლო-სამეურნეო მანქანები და იარაღები გაპირონებულია ბრიგადებსა და ცალკეულ

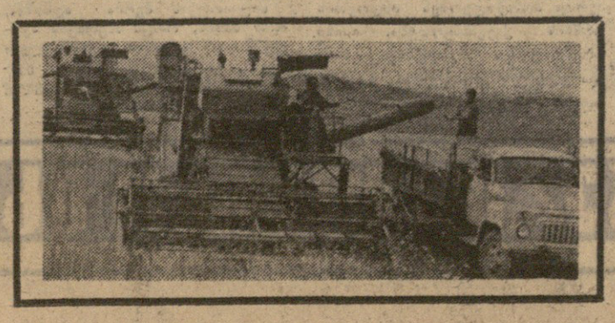

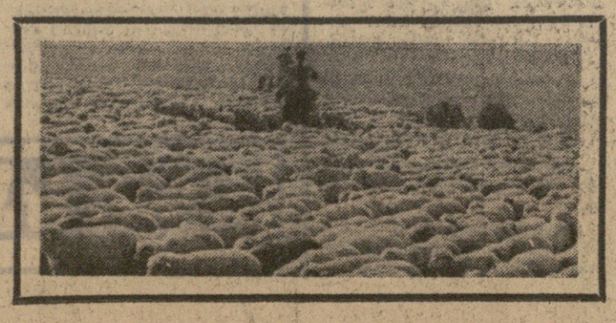

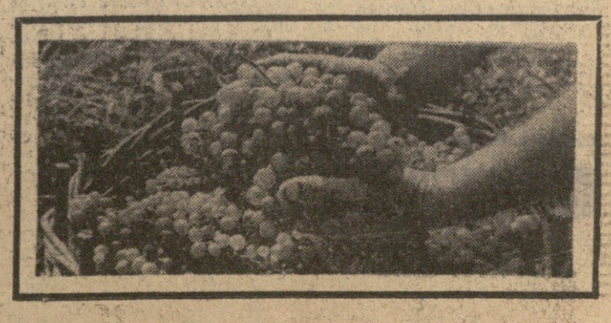

(დასასრული მე-2 გვ.).

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მაღალი კულტურისათვის

(დასასრული).

მექანიზატორებზე, რომლებიც პასუხისმგებლები არიან სამუშაოთა დროული და მაღალხარისხოვანი მცურულებისათვის. თავთავიანი კულტურების მოგლა-მოშენება ჩვენში 100 პროცენტითაა მექანიზებული. თესლის გაწმენდა, გამროა და დახარისხება წარმოებს ელექტროფიცირებულ საწელე კალოებზე.

კოლმეურნეობაში ათვისებულია მთელი სახნავი ფართობი. ახლა მთავარი ამოცანაა თვითეული ჰექტარიწ მიავიღოთ უფრო მოსავალი. ამისათვის ბრიგადებსა თესლბრეწვის მინდვრების შესაბამისად დასახეს და ასრულებენ ღონისძიებათა კომპლექსს ნიადაგის ნაყოფიერებისა და წინამორბედების გათვალისწინებით.

№ 2 ბრიგადა, რომელსაც გამოცდილი ბრიგადირი, კომუნისტი აგრონომი ვაიილ ბოსტოლანაშვილი ხელმძღვანელობს, მთელი რიგი წლების მანძილზე მარცვლეულის უფრ მოსავალს იღებს. 1971 წელს მიუხედავად უამინდობისა ბრიგადამ 540 ჰექტარიდან თვითეულზე მიიღო 21 ცენტნერი მარცვლეული.

ბრიგადა ერთ-ერთ ნაკვეთზე მრავალი წლის განმავლობაში იღებდა დაბალ მოსავალს. ნიადაგი არ იყო ვაწმენდილი ქვებისაგან, დაფარული იყო ისეთი სარეველებით, როგორიცაა შერიეკა, თეთრი ნარი და სხვ. ფართობის გაკულტურების მიზნით ეს ნაკვეთი ვაიწმინდა ქვებისაგან, ნიადაგი ღრმად მოიხნა. მეიტანეს ორგანული და მინერალური სასუქები, დათესა მაღალხარისხოვანი თესლი ოქტომბერურ ვადებში ჯვარედინი ხერხით, ვიწრომწკრივიანად სასიელებით. ჯეტატაციის განახლებისთანავე შეტანილი იქნა ჰერბიციდები.

აღნიშნულ ღონისძიებათა განხორციელების შედეგად № 2 ბრიგადამ 105 ჰექტარიდან თვითეულ ჰექტარზე 1971 წელს მიიღო 33 ცენტნერი მარცვლეული.

დიდი ზიანი მოაქვს ქარისმიერ ეროზიას. მის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის კოლმეურნეობაში თესლბრუნვის მიდგრის გარშემო მოწყობილია 150 ჰექტარი მინდორსაცავი ტყის ზოლები. ამისათვის, რომ აღეკვეთოთ ეროზია და აღმოიაცენებდა ქარს გაუღოს, სახნავლეგ კულტურებსა და ბალახებს ვთესავთ ჯვარედინად, ხოლო საჭირეობის შემთხვევაში ტაკვინით ნიადაგს. ყოველივე ამან ხელი შეუწყო გასულ ხუთწლედში მიღწეულ წარმატებებს. მარცვლეულის სამუალო ჰექტარობრივმა მოსავლიანობამ მერვე ხუთწლედში შეადგინა 19,6 ცენტნერი, ხოლო 1966 წლის უფრო ხელსაყრელ ამრობებში — 22,4 ცენტნერი ნაცვლად 1961-1965 წლების 11,2 ცენტნერისა. მარცვლის ძალიანმა წარმოებამ გასულ ხუთწლედში შეადგინა 47.526 ტონა. თუ 1961-1965 წლებში კოლმეურნეობამ სახელმწიფოს მიპყიდა 12 ათასი ტონა მარცვლეული, მერვე ხუთწლედში მიყიდულია 17.700 ტონა, 44 პროცენტით მეტი. მეცხრე ხუთწლედის პირველ წელს სახელმწიფოს მიეყიდა 2.803 ტონა მარცვლეული ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 2.070 ტონისა. ამავე პერიოდში მზესუმზირას სამუალო ჰექტარობრიგმა მოსავლიანობამ შეადგინა 12 ცენტნერი, ნაცვლად წინა ხუთწლეულში მიღებული 9,8 ცენტნერისა, ხოლო 1969 წელს მოვიწიეთ 17,7 ცენტნერი მზესუმზირას თესლი.

კოლმეურნეობაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია მეფენაჯობას. ჩვენში 440 ჰექტარი ვენახია, საიდანაც 391 ჰექტარი მსხმო

სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავისათვის

თავისუფალ ხალხთა ძმური კავშირი

დიდი ოქტომბრის გრწყინვალე მონაპოვარი

ორმოცდაცხრა წლის წინათ, 1922 წლის დეკემბერში ჩვენი ქვეყნის თანასწორუფლებიან ხალხთა ხებაყოფლობითი გაერთიანების საფუძველზე შეიქმნა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირი, ახალი, უმაღლესი ტიპის მრავალეროვანი სახელმწიფო.

დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკების შეკავშირება, ეოკბა და ეროვნებებს შორის ძმური მეგობრობის, ურთიერთდახმარების და მჭიდრო თანამშრომლობის დაძყარება, ხალხთა ეროვნული სახელმწიფოებრიობის შექმნა და განმტკიცება, ძალი ეკონომიკისა და კულტურის აყვავება კომუნისტური პარტიის ლენინური ეროვნული პოლიტიკის პრაქტიკული განხორციელების უძახმვნელოვანესი შედეგი და სოციალიზმის მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა.

სსრ კავშირში სოციალიზმის აშენების ლენინური გეგმის განხორციელებამ უზრუნველყო ხალხთა ფაქტიური უთანასწორობის ლიკვიდაცია, მათი მორალურ-პოლიტიკური და იდეური ერთიანობა. ახლა ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარეობს ყველა ეროსა და ეროვნების ყოველმხრივი პროგრესი და შემდგომი დაახლოება. სსრ კავშირის ხალხთა მიღწევები ძალი ერთობლივი შრომის, პარტიის ეროვნული პოლიტიკის განხორციელების შედეგია. სოციალიზმის მშენებლობის პროცესში ჩამოყალიბდა ადამიანთა ახალი ისტორიული გაერთიანება — საბჭოთა ხალხი.

კომუნისტური პარტია თანმიმდეგრულად ახორციელებს ვ. ი. ლენინის ანდერძს, მის იდეებსა და მითითებებს სსრ კავშირის ხალხთა ძმური თანამშრომლობის განმტკიცებისა და გაფართოების შესახებ.

XXIV ყრილობამ მოითხოვა, რომ მომავალშიც განუხრელად „ვახორციელებდეთ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის განმტკიცების ლენინურ კურსს, ანასთან ვხელმძღვანელობდეთ საბჭოთა სახელმწიფოს საერთო ინტერესებით, აგრეთვე ვითვალისწინებდეთ მასში შემავალი თვითეული რესპუბლიკის განვითარების პირობებს, თანმიმდევრულად ვიღვწოდეთ ყველა სოციალისტური ერის შეძდგომი აყვავებისათვის და მათი თანდათანობით დაახლოებისათვის“.

ეროვნული საკითხი ყოველთვის იყო, არის და კიდევ დიდხანს იქნება სოციალური ცხოვრების ერთ-ერთი აქტუალური და ანასთან რთული პრობლემა. მეცხიერული კომუნიზმის ფუძემდებლებმა კ. მარქსმა და ფ. ენგელსმა მოგვცეს ამოსავალი დებულებანი ეროვნულ საკითხზე, განსაზღვრეს ძიაა ადგილი პროლეტარიატის დიქტატურისა და სოციალიზმისათვის ბრძოლაში. მათ ყოველმხრივ დაასაბუთეს, რომ ეროვნული საკითხის გადაწყვეტა დაკავშირებულია პროლეტარული რევოლუციის ძირეულ ამოცანებთან, ექსპლოატაციის ყოველგვარი ფორმისაგან მშრომელთა განთავისუფლებასთან, სოციალიზმის აშენებასთან.

ახალ ისტორიულ პირობებში, იმპერიალიზმისა და პროლეტარული რევოლუციების ეპოქაში, ვ. ი. ლენინმა შემოქმედებითად განავითარა მარქსისტული იდეები ეროვნულ საკითხზე, შეიძუშავა და ღრმა მეცხიერული საზუსტით ჩამოაყალიბა მთლიანი და მწყობრი მოძღვრება ეროვნულ და ეროვნულ-კოლონიურ საკითხზე.

ისტორიაში არც ერთი მრავალეროვანი ქვეყნის არც ერთ პოლიტიკურ პარტიას, როგორც ხელისუფლების სათავეში ჩაქცევია და მმართველი პარტია გამხდარა, ორა ჰქონია ისე ყოველმხრივ თეორიულად დამუშავებული პროგრამა და პოლიტიკა ეროვნულ საკითხზე, როგორც ბოლშევიკების პარტიას.

ვ. ი. ლენინი, ისევე როგორც კ. მარქსი და ფ. ენგელსი, ეროვნული საკითხის გადაწყვეტას უკავშირებდა სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებას, პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარებას, სოციალიზმის მშენებლობის წარმატებებს. „კაპიტალიზმის დროს ეროვნული (და საერთოდ პოლიტიკური) ჩაგვრის მოსპობა შეუსრულებელია“, რომ ამისათვის აუცილებელია სოციალიზმის გამარჯვება, — მიგვითითებდა ვ. ი. ლენინი.

მარქსიზმ-ლენინიზმმა თეორიულად დასაბუთა და ჩვენი ქვეყნის გამოცდილებამ პრაქტიკულად დაადასტურა, რომ ეროვნული საკითხის გადაწყვეტა შესაძლებელია მხოლოდ სოციალიზმის საფუძველზე. მაგრამ ამავე დროს ახალი საზოგადოებრივი წყობილების წარმატებით მშენებლობა მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სწორად და თანმიმდევრულად ხორციელდება ეროვნული პოლიტიკა.

1919 წლის მარტში, რკპ (ბ) VIII ყრილობაზე ვ. ი. ლენინი აღნიშნავდა, რომ ეროვნული საკითხის სწორად გადაწყვეტის გარეშე, ეროვნული იხტერესებისა და თავისებურებათა გაუთვალისწინებლად „სოციალისტური საზოგადოების აშენება ჩვენ არასგზით არ შეგვეძლია“.

სსრ კავშირის შექმნისა და განვითარების ისტორიაში გამოცდილება ეროვნული საკითხის მარქსისტულ-ლენინური გადაწყვეტის ნიმუში და მისაბაძი მაგალითი გახდა მსოფლიოს ყველა მრავალეროვანი ქვეყანისათვის.

„სსრ კავშირის გამოცდილებამ დაამტკიცა, — ნათქვამია სკკპ პროგრამაში, — რომ მხოლოდ სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვება ქმნის ყველა მეაძლეალობას და პირობას ყოველგვარი ეროვნული ჩაგვრის მოსპობისათვის, ერთიან სახელმწიფოდ თავისუფალ და თანასწორუფლებიან ერთა და ეროვნებათა ნებაყოფლობით გაერთიანებისათვის“.

ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ საფუძველი ჩაუყარა ულრძეს გადატრიალებას საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში და მათ შორის ეროვნულ ურთიერთობათა დაოგშიც. დაამხო რა ბურჟუაზიულ-მემამულური წყობილება რუსეთში, მან საუფლმოდ მოსპო იქ მშრომელთა სოციალური და ეროვნული ჩაგვრა, ძველი ექსპლოატატორული სახელმწიფო მანქანის ნაცვლად შექმნა ახალი, ხალხთა ნამდვილი თავისუფლების, თანასწორუფლებიანობისა და პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის დიად პრინციპებზე დაფუძნებული მუშათა და გლეხთა სოციალისტური სახელმწიფო.

საბჭოთა ხელისუფლებამ პირველსავე ისტორიულ დეკრეტებში აუწყებოდა ნებას, რომ ეგი თავის სამშინაო და საგარეო პოლიტიკაში თანმიმდევრულად განახორციელებს სხვადასხვა ერის ხალხთა თანასწორუფლებიანობის, პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის დიად პრინციპებს. საბჭოების სრულიად რუსეთის II ყრილობის ბიძართვაში „ძუშებს, ჯოსაკაცებს და გლეიებს!“ ნათქვამი იყო, რომ საბჭოთა ხელისუფლება „უზრუნველყოფს რუსეთში მოსახლე ყველა ერისათვის თვითგაორკვევის ნამდვილ უფლებას“. ზავის ლენინური დეკრეტი ომმ მიიღო, ყოლრობამ ნებადადებით მიმართა ყველა მეომარი ქვეყნის ხალხებსა და მთავრობებს დაუყოვნებლივ დაეწყოთ მოლაპარაკება სამართლიანი დემოკრატიული, უანექსიო და უკონტრიბუციო ზავისათვის, ოდესაც ბოლოს მოუღებდა სხვისი ტეროტორიების დაპყრობას, უცხო ეროვნებათა ძალდატაცებით შემოეთვისებას და უზოუნველყოფდა ყველა ერისა და ეროვნების ნამდვილ თანასწორუფლებიანობას.

საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების პირველი დღიდანვე შეიქმნა ეროვნებათა საქმეთა სახალხო კომისარიატი. ადრე ერთი სხვა მრავალეროვანი სახელმწიფოს ისტორიაში არ ყოფილა შემთხვეკა, რომ მთავრობის შემადგენლობაში დაარსებულიყო მსგავსი ორგანო.

1917 წლის 2 (15) ნოემბერს საბჭოთა მთავრობამ მიიღო და ძალიან დღეს ვ. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის ხელმოწერით გამოაქვეყნა „რუსეთის ხალხთა უფლებების დეკლარაცია“, რომელშიც ჩამოყალიბებული იყო პარტიის ეროვნული პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები: რუსეთის ხალხთა თანასწორობა და სუვერენობა, მათი თავისუფალი თვითგამორკვევის უფლება გამოყოფამდე და დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნამდე, ყოველგვარ ეროვნულ და ეროვნულ-რელიგიურ პრივილეგიათა და შეზღუდვათა გაუქმება, ეროვნულ უმცროსობათა და ეთნოგრაფიული ჯგუფების თავისუფალი განვითარება. დეკლარაციაში ხაზგასმით იყო აღნიშნული, რომ ხალხთა მომავალი ერთიანობა შეიძლება დამკვიდრდეს მხოლოდ ეოების თანასწორუფლებიანობისა და ნებაყოფლობითი გაერთიანების საფუძველზე.

1917 წლის 18 დეკემბრის დეკრეტით საბჭოთა მთავრობამ აღიარა ფინეთის დამოუკიდებლობა. გაუქმებულ იქნა მეფის მთავრობის ხელმძღვანელებები ფინეთის გაყოფის შესახებ. პოლონელ ხალხს მიეცა თვითგამორკვევისა და ეროვნული ერთიანობის უფლება. ამით საბჭოთა ხელისუფლებამ ფინეთისა და პოლონეთის ხალხებს „დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრივი არსებობის გზა გაუხსნა.

1917 წლის ნოემბერ-დეკემბერში შეიქმნა უკრაინის, ბელორუსიის, ლატვიის, ლიტვის, ესტონეთის საბჭოთა რესპუბლიკები, ბაქოს კომუნა. მაგრამ მალე დაწყებულმა სამოქალაქო ომმა და უცხოეთის სამხედრო ინტერვენციამ შეაფერხა ჩვენი ქვეყნის ხალხთა სახელმწიფოებრივი მშენებლობა. ამიერკავკასიაში საბჭოთა ხელისუფლება დამყარდა მხოლოდ 1920-1921 წლებში, ხოლო თვალ რიგ ისტორიულ გარემოებათა გამო ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებში ძალაუფლება ხელი იგდო ბურჟუაზიამ და იქ საბჭოთა ხელისუფლება აღდგენილ იქნა მხოლოდ 1940 წლის ზაფხულში.

ოქტომბრის რევოლუციამ არა მარტო მოსპო ეროვნული ჩაგვრა და მოამზადა ნაადგილი სხვადასხვა ერის ხალხთა გაერთიანებისა და ძმური თანამშრომლობისათვის, არამედ მოგვცა მათი სახელმწიფოებრივი მოწყობის ფორმებიც. სოციალური და ეროვნული ჩაგვრისაგან განთავისუფლებული ეროთა სახელმწიფოებრივი მოწყობის მისაღებ ფორმად ბოლშევიკების პარტიამ აღიარა ტერიტორიული საოლქო ავტონომია.

რაც შეეხება მრავალეროვანი სახელმწიფოს ფედერაციულად მოწყობის პრინციპს, ჩვენი პარტია ძას 1917 წლამდე მიუღებლად თვლიდა.

ეკონომიკოსი რა კ. მარქსისა და ფ. ენგელსის შეხედულებებს ფედერაციაზე, ვ. ი. ლენინი ძოიფიზოვდა მსხვილი, ცენტროლისტური სახელმწიფოს შექმნაა, იგი მიუთითებდა, რომ „დიდ სახელმწიფოთა უპირატესობანი როგორც ეკონომიური პროგოესის თვალსაზრისით, ისე მასების ინტერესთა თვალსაზრისით ეჭვს გარეშეა...“ მაგრამ კონკრეტულ ისტორიულ პირობებში ვ. ი. ლენინს, ისევე როგორც კ. მარქსსა და ფ. ენგელსს, შეესაბამება მიაჩნდა სახელმწიფოს მოწყობის ფედერაციული ფორმის გამოყენებაც. ხანგრძლივი „სახელმწიფო და რევოლუცია“ ვ. ი. ლენინმა შემოქმედებითად განავითარა ძარქსისტული ძოძღვრება ფედერაციაზე. იგი აღნიშნავდა, რომ პროლეტარიატს დიქტატურის პირობებში ერების სახელმწიფოებრივი ძოწყობის ძოყალის უფრო ძალაა და მიზანშეწონილ ფორმას წარმოადგენს საბჭოთა პრინციპებზე აგებული ფედერაცია.

საბჭოთა ფედერაციის იდეამ თავისი პირველი გამოხატულება ჰპოვა კონსტიტუციური მნიშვნელობის ისეთ დოკუმენტში, როგორიც არის „მშრომელი და ექსპლოატაციაგენილი ხალხის უფლებათა დეკლარაცია“, რომელიც საბჭოების სრულიად რუსეთის III ყრილობამ მიიღო 1918 წლის იანვარში. დეკლარაციამ, ლენინელ დაწერილია ვ. ი. ლენინის ძეეი, შეაჯამა საბჭოთა ხელისუფლების პირველი ღონისძიებანი ეროვნულ საკითხზე და საქვეყნოდ გახაცხადა, რომ „რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკა მყოფდა თავისუფალ ერთა, თავისუფალი კავშირის საფუძველზე, როგორც საბჭოთა საკონსალური რესპუბლიკების ფედერაცია“. დეკლარაცია და ყრილობა ორგანიზაციები — „რუსეთის რესპუბლიკის ფედერალურ დაწესებულებათა შესახებ“ და „ეროვნული საკითხის დარგში სახკომსაბჭოს პოლიტიკის შესახებ“ საფუძვლად დაედო რუსეთის მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს მშენებლობას, რსფსრ კონსტიტუციას, რომელიც საბჭოების სრულიად რუსეთის V ყრილობამ მიიღო 1918 წლის ივლისში. იგი იყო პროლეტარიატის დიქტატურის სახელმწიფოს პირველი კონსტიტუცია, რომელმაც საკანონმდებლო წესით გამამყარა საბჭოთა ფედერაციის, როგორც ახალი, უმაღლესი ტიპის ფედერაციის, უმნიშვნელოვანესი პრინციპები. იგი ნიშნეულ გახდა სხვა საბჭოთა რესპუბლიკების კონსტიტუციებისათვის.

კომუნისტურმა პარტიამ მხედველობაში მიიღო ჩვენი სახელმწიფოს ფედერაციულად მოწყობის უპირატესობანი და პარტიის VIII ყრილობაზე საბჭოთა ფედერაცია აღიარა მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს ფორმად და იგი შეიტანა თავის ახალ, მეორე პროგრამაში როგორც ეროვნული საკითხის მხიზეველოვანი შემადგენელი ნაწილი.

სსრ კავშირის შექმნა „შემთხვევითი მოვლენა“ კი არ იყო, როგორც ეს ისტორიის ბურჟუაზიულ ფალსიფიკატორებს მიაჩნიათ, არამედ ისტორიული ბუნებითარების, ოუსეთის პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის, ლენინის პარტიის დაუღალავი მოღვაწეობის კანონზომიერი შედეგი.

ოქტომბრის რევოლუციის გამარჯვება და პროლეტარიატის დიქტატურის დამყარება წარმოადგენდა ძველი პოლიტიკური საფუძველს, ობიექტურ ხასიათმდვარს ერთიანი ძალაგლოვანი სოციალისტური სახელმწიფოს შექმნისათვის. ამასთან ჩვენი ქვეყნის ხალხთა გაერთიანებელი მოძრაობის წარმძართველი, ბაორგანიზებელი ძალა იყო მუშათა კლასი და მისი მებრძოლი ავანგარდი — კომუნისტური პარტია.

საბჭოთა ეროვნული სახელმწიფოებრიობის შექმნამ და განმტკიცებამ ხელი შეუწყო ჩვენი ქვეყნის ხალხების სოციალისტურ ერებად ჩამოყალიბებას, ძალი ეკონომიკისა და კულტურის წარმატებით განვითარებას. ყოველივე ამან შექმნა პირობები საბჭოთა რესპუბლიკების ერთ საკავშირო სახელმწიფოდ გაერთიანებისათვის.

სსრ კავშირის შექმნამდე დიდი ხნით ადრე ვ. ი. ლენინმა მეცნიერულად გაანკვრიტა, რომ სოციალური და ეროვნული ჩაგვრისაგან განთავისუფლებული სხვადასხვა ერის მშრომელნი თვითონ არ ძოისურვებენ იზოლირებულად ცხოვრებას და გაერთიანდებიან დიდ და ძლიერ სოციალისტურ ერებთან. ძოველენების შემდგომმა ძსვლელობამ ძალიანად დაადასტურა ამ ნიხასწორსდგის სისწორე.

რუსეთის მეუფეთა კლასის უანგარო დახმარებამ წინათ ჩაგრული ხალხებისადმი, მათი ყოფაცხოვრებისა და ეროვნული თავისებურებებისადმი გულისხმიერმა დამოკიდებულებამ ხელი შეუწყო საბჭოთა რესპუბლიკების ხალხთა გამაერთიანებელი მოძრაობის გაფართოებას, რომელიც ძმდიხარობდა დიდ რუს ხალხთან ძმური თანამშრომლობის, მტკიცე და მჭიდრო სახელმწიფოებრივი კავშირის დამყარების ლოზუნგით. ამასთან თვით საბჭოთა ხელისუფლების ბუნება, მისი ღრმა ინტერნაციონალური ხასიათი ნერგავს ხალხში გაერთიანების იდეას, ქმნის ისეთ პირობებს, რომ ძმრომელი მასები თვითონ მოისწრაფოდნენ ერთ სოციალისტურ ოჯახად შეკავშირებისაკენ. ამით აიხსნება საბჭოთა გამაერთიანებელი მოძრაობის ნამდვილი ხალხური ხასიათი. მან თავისი განვითარების გარკვეული ეტაპები განვლო.

სამოქალაქო ომისა და უცხოეთის სამხედრო ინტერ-

> „...პარტიის მიერ ლენინური ეროვნული კოლიტიკის თანმიმდევრულმა განხორციელებამ შეაკავშირეს ჩვენი ქვეყნის ხალხები, გადააქცია მათი მეგობრობა საბჭოთა საზოგადოების განვითარების მამოძრავებელ ძალად, საბჭოთა კავშირის უზელა ერისა და ეროვნების ენერგიისა და შემოქმედების დაუშრეტელ წყაროდ“.
>
> ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვიდან საბჭოთა საქართველოს 30 წლისთავის ზეიმზე.

ვენციის პერიოდში, როცა ცალკეული საბჭოთა რესპუბლიკების არსებობას საფიანდოდ „საფრთხე ემუქრებოდა, წინა პლანზე იდგა ძალი სამხედრო დაცვის ამოცანები. აშკარა იყო, რომ რსფსრ დაბმარების გარეშე ვერც ერთი საბჭოთა რესპუბლიკა თავს ვერ დაიცვეოდა იმპერიალისტური სახელმწიფოების ალყაკენებს. ამიტომ ამ პერიოდში გახსაკუთრებით გაძლიერდა ეროვნული რესპუბლიკების ლტოლვა რუსეთის ფედერაციასთან კავშირის განმტკიცებისაკენ. სწორედ ამთი წიაადდებმა საბჭოების სრულიად რუსეთის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა 1919 წლის 1 ივნისს მიიღო სპეციალური დეკრეტი საერთო მტრების ენინააღმდეგ ბრძოლისათვის რესპუბლიკების გაერთიანების შესახებ. შეიქმნა ერთიანი სამხედრო საოლქოა, ტრანსპორტის საერთო მმართველობა, სახალხო მეურნეობის გაერთიანებული საბჭოები, გაერთიანებულ ყველა დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკის ერთიანი კომისარიატების მოღვაწეობის კორდინირება. ჩვენი ქვეყნის ხალხთა შორის თანამშრომლობამ ამ პერიოდში მიიღო **სამხედრო-პოლიტიკური** კავშირის ფორმა.

მშვიდობიან სოციალისტურ მშენებლობაზე გადასვლის პერიოდში დღის წესრიგში დადგა დახვეული სახალხო მეურნეობის აღდგენის ამოცანა. 1920-21 წლებში რსფსრ და სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებს ნორმის დიდი ორძრხივი ხელძეკრულებები სამხედრო და ეკონომიური საკითხებზე. ამიტომ ხალხთა თანამშრომლობამ ძაში მიიღო **სამხედრო-სამეურნეო** კავშირის ფორმა.

ძსოფლიო ბურჟუაზიისათვის უნდა დაგვეპირისპირებინა ეროვნული რესპუბლიკების ერთიანობა საერთაშორისო ასპარეზზეც. ამიტომ ბენუის კონფერენციის წინ, 1922 წლის თებერვალში საბჭოთა რესპუბლიკებს შორის დადებულ იქნა ხელშეკრულება მათი დიპლომატიური გაერთიანების შესახებ. ერთიანი დიპლომატიური ფრონტის არსებობამ დიდი როლი შეასრულა შემდგომში სსრ კავშირის შექმნისათვის პირობების **მოსაბალებლად.**

ხალხთა თანამშრომლობის ფორმების განვითარების დასკვნითი ეტაპი იყო დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკების სახელმწიფოებრივი გაერთიანება სსრ კავშირში.

სსრ კავშირის შექმნაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა საიკთო ოუსეთმა, ძსოფლიოი პირველმა სოციალისტურ სახელმწიფოდ. მის გამოცდილებას უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა ეროვნული ოქმაბიანობის ერთგვარი ერთიერთობის ერთგვარი გაუჭრობესებისა ბრძოლის დასაყოფენს, საზოგადოებრივი ცხოვრების სოციალისტურად გარდაქმნის ოოგანიზატორა. საბჭოთა რესპუბლიკების ინოვანი ძალა ყოფილიდგენლები შეუვალილ ეკუეი საბჭოეთის სრულიად რუსეთის ცკა-ს შეიადგენლობაში, ძოლაენლოდდენ საბჭოების ყრილობებისა და რსფსრ მთავრობის ძუმათაბა.

რსფსრ მთავრობა ვ. ი. ლენინის მეთაურობით დიდი ხდიბითა და ავტორიტეტით აარგებლობდა ყველა საბჭოთა რესპუბლიკაში. ამიტომ საუკეთესო ეუნებრივი იყო მათი ძისეოფება დაეყარებინათ საბჭოთა რუსეთთან ძური ბეგობრობა და თანამშრომლობა. მეცნიერული სიზუსტით ახდა ვ. ი. ლენინის წიგნსწარმეტყველება ამის ძესახებ, რომ გათავისუფლებული ეოვნი ძაინვე დაირაზმეეიან რუსი ხალხის გარეშეო, რომ რაც უფრო დემოკრატიული იქნება რუსეთის რესპუალიკა, „ითი უფრო ალეეია იქნება ყველა ეოის ძაოოიელი ძასების ნებაყოფლობითი ძისწოფება ასეთ რესაუბლიკისადმი“.

ჩვენი ქვეყნის ხალხთა გამაერთიანებელი მოძრაობა ეთანადა სახელმწიფოებრივი კავშირის შექმნისა-ოკეა დაწყო დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რეეოლუციის გამარჯვებამდან და იგი სულ უფრო ფართოვდებოდა და ღონდენდებოდა. ადგილ საკავშირო სახელმწიფოს ეთთანაშიდ შექმნა მეუძლებელი ეყო. ყოოაოელისგან მემკვიდრეობით მიღებული დიდმპყრობელური ბოვანიზმი, ნაციონალიზმი, ეროვნული შეულისა და ურთიერთუხდობლობის გადმონაშთები, ხალხთა ეროვნული სიბრეკლე, რომლებიც ეკოსიმეეოა და კულტურული განვითარების სხვადასხვა საფეხურზე იდგეეი, აფერხებდა ერთიანი სახელმწიფოს ნაძოყალიბებას. „ასეთ კავშირამდე, — ძიეთითებდა ვ. ი. ლენინი, — უნდა ოიგვიყვანოს მუშაობამ უდიდესი ძოთმინებითა და ხიფოთხილით, რომ ხაქმე არ გავაფუჭოთ, უნდოოლობა არ გამოვიწვიოთ, რომ ადოოეფოკოოთ უდიდოლობა, დაკოვეიელი მემამულეებისა და კაპიტალისტეების, კეოძო საკუთრებისა და მისი გაეოცის და გადაეოფის გამო გამოწვეული საეუუნეოოოვი ჩაგვრით“.

ბინაეოი კოსტრრევოლუციისა და უცხოეთის სამხედრო ინტერვენციის გაერთიანებულ ძალებე საბჭოთა ხალხის გამაოკეეების შემდეგ, ქვეყნის შიგნით ცხოვრების ნორმალიზაციისა და საკაოეო ურთიერთობის ერთგვარი გაუჭოკიესებისა ბოოოიოებში რსფსრ და დამოუკიდებელ საბჭოთა რესპუბლიკებს შორის საძხედრო-პოლიტიკური კავშირი გაძტკიცდა, შეიეეო ორძხრივი სახელმეკრულეო ურთიეთობით, რომლის ძირითად ეიზახს ყეადგენდა სამეურნეო ძოოკახეობის ერთობლივი გადაყვეტა. ძაგრამ სოციალისტური მშენებლობა ძოოკახეობა გადაწყვეტილითვის საბჭოთა რესაუბლიკებს შორის ორსებული სახელმეკრულეო ურთიერთობათა სისტემა ირისაკძო აღმოჩნდა. ამიტომ თვით დამოუკიდებელძ საბჭოთა რესაუბლიკებმა დაიკენეს საკითხი მათი ერთ საკავშირო სახელმწიფოდ გაერთიანების შესახებ.

საბჭოთა რესპუბლიკების გაერთიანების იდეა მშრომელთა საყოველთაო ბოწონებისა და ფართო გავრცელების პოულობდა. მაგრამ ამ გაერთიანების ოოგანიზაციული ფორმები ეოთბაშიდ როდი იქნა გამომუშავებული. მოაკალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს მშენებლობის მთელი რიგი საკითხები გარკვეასა და დაზუსტებას მოითხოვდა.

გაითვალისწინა რა დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკების ერთ სახელმწიფოებრივ კავშირად გაერთიანების მომწიფებული ობიექტური პირობები, რკპ(ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა 1922 წლის აგვისტოში გამოყო სპეციალური კომისია, რომელსაც დაეკალა შემუშავებინა ღონისძიებანი რესპუბლიკებს შორის სახელმწიფოებრივი ურთიერთობის საკითხზე. პირველი დოკუმენტი, რომელიც მან განიხილა, იყო დამოუკიდებელ საბჭოთა რესპუბლიკების რუსეთის სფეს რესპუბლიკის შემადგენლობაში ავტონომიური უფლებებით შესვლის შესახებ. ამიტომ ამ პროექტმა „ავტონომიზაციის“ გეგმის სახელწოდება მიიღო. კომისიამ მოიწონა ეს პროექტი და განსაბილველად გადასცა იგი ეროვნული რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალურ კომიტეტებს.

„ავტონომიზაციის“ გეგმის მომხრეები იმას ეყრდნობოდნენ, რომ რუსეთის ფედერაციაში წარმატებით ვითარდებოდა კველა ერი და ეროვნება, მტკიცდებოდა ხალხთა მეგობრობა. ეს იყო საფუძველი ამ წინადადებისა, რომ საბჭოთა რუსეთის სახელმწიფოებრივი მოწყობის გამოცდილება გავრცელებულიყო დამოუკიდებელ საბჭოთა რესპუბლიკებთან მის ურთიერთობაზეც. ნამდვილად კი ამ იდეის განხორციელება დარღვევდა პროლეტარული ინტერნაციონალიზმისა და ხალხთა თანასწორუფლებიანობის ლენინურ პრინციპებს, შებდალავდა დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკების სუვერენულ უფლებებს, გამოიწვევდა ერებს შორის სიძულვილსა და ურთიერთუნდობლობას, გაამლიერებდა დიდმპყრობელურ შოვინიზმსა და ადგილობრივ ნაციონალიზმს. აგრეთვე მას შეეძლო სერიოზული ზიანი მიეყენებინა საბჭოთა ხელისუფლების საერთაშორისო პრესტიჟისათვის, რომელიც სულ უფრო მზარდ გავლენას ახდენდა ოღმოსავლეთის ხალხთა ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაზე.

თვით ის ფაქტი, რომ ეროვნული რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტები „ავტონომიზაციის“ გეგმის განხილვისას სხვადასხვა აზრს დაადგნენ მოწმობდა ამ იდეის სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

ცხოვრება მოითხოვდა საბჭოთა რესპუბლიკების გაერთიანების ისეთი ფორმის შემუშავებას, რომელიც აგებული იქნებოდა ნებაყოფლობისა და სრული თანასწორუფლებიანობის საწყისებზე, უზრუნველყოფდა გაერთიანებული რესპუბლიკების ეროვნული განვითარების თავისუფლებას და გამორიცხავდა შოვინიზმისა და ადგილობრივი ნაციონალიზმის გამოცოცხლების შესაძლებლობას. სწორედ ვ. ი. ლენინის გეგნამ აღმოაჩინა საბჭოთა რესპუბლიკების გაერთიანების ასეთი ფორმა.

გაეცნო რა რკპ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის კომისიის მასალებს, საბჭოთა რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტეაის რეზოლუციებს ამ საკითხზე, ვ. ი. ლენინმა 1922 წლის 26 სექტემბერს დაწერა წერილი რკპ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრებისადმი, რომელშიც მკაცრად გააკრიტიკა „ავტონომიზაციის“ იდეა და წამოაყენა ყველა დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკის ერთიან საკავშირო სახელმწიფოში — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში გაერთიანების გეგმა მათი სრული თანასწორუფლებიანობის საწყისებზე. იგი მიუთითებდა, რომ „ჩვენ თანასწორუფლებიანად ვცნობთ თავს უკრაინის სსრ-თან და სხვებთან და მათთან ერთად და მათთან თანაბრად შევდიგართ ახალ კავშირში, ახალ ფედერაციაში...“

ვ. ი. ლენინის მითითებათა საფუძველზე რკპ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის კომისიამ გადაამუშავა რეზოლუციის პროექტი, რომელიც ერთხმად მიიღო რკპ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა 1922 წლის 6 ოქტომბერს. პლენუმის დადგენილებაში ნათქვამი იყო: „საჭიროდ ჩაითვალოს ხელშეკრულების დადება უკრაინას, ბელორუსიას, **ამიერკავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციასა და რსფს რესპუბლიკას შორის „საოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირში“ მათი გაერთიანების შესახებ თვითეული მათგანისათვის „კავშირის“ შემადგენლობიდან თავისუფლად გასვლის უფლების დატოვებით“.** პლენუმმა დამტკიცა აგრეთვე ცენტრალური კომიტეტის კომისიის წინადადება ამის შესახებ, რომ სსრ კავშირის შემადგენლობაში ოთხი ავტონომიური რესპუბლიკა, ბელორუსიის, აზერბაიჯანის, საქართველოსა და სომხეთის სსრ-ის ფორმით შესულიყვნენ ამიერკავკასიის ფედერაციის მეშვეობით.

ამრიგად, ჩვენი ქვეყნის განვითარების ისტორიულ კანონზომიერებათა ღრმა ანალიზის საფუძველზე ვ. ი. ლენინმა ალმოაჩინა დამოუკიდებელი საბჭოთა ეროვნული რესპუბლიკების გაერთიანების ფორმა და ისტორიაში პირველმა მოგვცა საკმაოდ ახალი ტიპის ერთიანი მრავალეროვანი სახელმწიფოს, როგორც თანასწორუფლებიან და სუვერენულ ხალხთა ნებაყოფლობითი კავშირის შექმნის მეცნიერული დასაბუთება.

ვ. ი. ლენინმა ფასდაუდებელი წვლილი შეიტანა მრავალეროვანი საბჭოთა სახელმწიფოს შექმნისა და შემდგომ განმტკიცებაში. დიდია მისი დამსახურება ახალი, სოციალისტური ტიპის ფედერაციის აღმოჩენისა და დასაბუთებაში, საბჭოთა რესპუბლიკების სახელმწიფოებრივი გაერთიანების ფორმების შემუშავებაში. მას ეკუთვნის პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის პრინციპებზე დაფუძნებული სსრ კავშირის შექმნის თვით იდეა.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ეროვნული პოლიტიკის საფუძვლებს რომ ამშენებენ, ვ. ი. ლენინი ძეუთამ ფაქიზად და დიდი მზრუნველობით ეპყრობოდა პატარა ერების ინტერესებსა და თავისებურებებს, მათი საჭიროებებისა და მოთხოვნების დაკმაყოფილების საქმეს. იგი სასტიკად კიცხავდა ყველას, ვინც ეროვნული ურთიერთობის დარგში მიმართავდა შიშველ ადმინისტრირებას, ანგარიშს არ უწევდა კონკრეტულ ვითარებასა და ისტორიულად ჩამოყალიბებულ ტრადიციებს. იგი ურჩევდა ეროვნული რესპუბლიკებისა და ოლქების კომუნისტებს, რომ მათ ბომად კი არ უნდა გადაიღონ რუსეთის ფედერაციის ცენტრალური რაიონების ტაქტიკა, არამედ დამოუკიდებლად გაიაზრონ მისი თავისებურებები ადგილობრივ პირობებთან შეფარდებით, „ოფიციერებულად შეუფარდონ იგი კონკრეტული პირობების სხვაობას“.

ვ. ი. ლენინმა წერილში „ეროვნებათა საკითხისათვის ანუ „ავტონომიზაციის“ ძესახებ“ აღნიშნა სსრ კავშირის შექმნის უდიდესი საერთაშორისო მნიშვნელობა და ეოოთხელ კიდევ გაუსვა ხაზი თანასწორუფლებიანობის დაცვის, ნიხით ჩაგოოეულ ერთა და ეროვნებათა მიმართ უდიდესი გულისხმიერების, სიფოთხილისა და დთმობიბის აუცილებლობას, ამას რომ ეროვნულ პოლიტიკაში დაძვებული ყოველი უმნიშვნელო შეცდომაც კი შეიძლება გამოყენებულ იქნას ჩვენი ქვეყნის მტრების ძიერ.

დამოუკიდებელი საბჭოთა ეროვნული რესპუბლიკების ერთიანი სახელმწიფოებრივი კავშირის შექმნაში დიდი როლი შეასრულა ამერიკავკასიის ფედერაციამ, რომელიც აზერბაიჯანას, საქართველოსა და სომხეთის ხალხთა ძმური თანამშრომლობის, მათი ეკონომიკისა და კულტურის განვითარების საუკეთესო ფორმა აღმოჩნდა.

ჩვენი ქვეყნის მშრომელები დიდი ენთუზიაზმით შეხვდნენ დამოუკიდებელი საბჭოთა რესპუბლიკების ერთიან საკავშირო სახელმწიფოდ გაერთიანების ლენინურ იდეას.

ვ. ი. ლენინის წინადადება სსრ კავშირის შექმნის შესახებ და რკკ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1922 წლის ოქტომბრის პლენუმის გადაწყვეტილება საფ

ჩვენი რესპუბლიკის რაიონებში

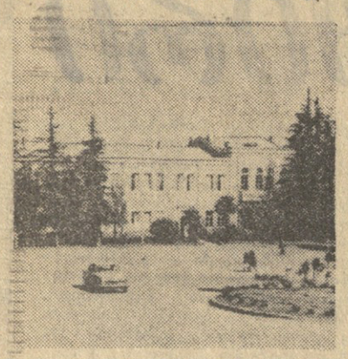

ლანჩხუთი

გვატყობინებს ჩვენი საკუთარი კორესპონდენტი

ბ. ჩხაიძე

● ახალი კლუბ-კინოტორა ● მშობლიური სიმკაცრის ძალა ● ტექნიკა — სოფელს ● ბრიგადელთაში ● ლესის მშენებლობანი ● სიახლე ღრმაღელვში ● ათასობით ძილა კონსერვი ● საჩუქრად მოსწავლეებს. ● მექანიზებული ფერმა.

□ **ეგნატე ნინოშვილის** მშობლიურ სოფლის — არჩეულის კოლმეურნეობაში დამთავრდა კოლმეურნეობის ადმინისტრაციული სახლის მშენებლობა, მისი კეთილმოწყობა. ამ ორსართულიან შენობაში მოთავსდება კოლმეურნეობის გამგეობა და სხვა დაწესებულებანი. აქვეა საკოლმეურნეო კლუბი, რომელიც რამდენიმე ასეულ მაყურებელს იტევს.

□ **ეს ამბავი** ასე მოხდა. 27 წლის წინათ სოფელ ჩიბათის მცხოვრები ტიტე პატარაია დიდ სამამულო ომში იბრძოდა. იგი პოლონეთის ძიწაზე მოხვდა. იქ დაქორწინდა პოლონელ ქალზე. შეეძინა შვილებიც. ომმა ცოლ-ქმარი ერთმანეთს დააშორა. გავიდა მრავალი წელი. ამას წინათ ტიტე პატარაია ესტუმრა ქალიშვილი ლენა პატარაია. ლენა პოლონეთში ცხოვრობს, იგი იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტია. ამაღლებული იყო მამა-შვილის შეხვედრა.

□ **ახალი ტექნიკა** მიიღეს აცანელმა კოლეგურნეებმა. ეს არის ქარხანა „როსტსელმაშის“ მიერ გამომშვებული კომბაინი „კ-2,5“ რომელიც ღ-75 მარკის ტრაქტორზე ემბამ. ახალმა კომბაინმა სულ რამდენიმე დღეში გაცელა 20 ჰექტარი სასიელისე ხათესი მასა და დაარეცხა იგი. ახალი ტექნიკის სიკეთე იმაში მდგომარეობს, რომ იგი რამდენიმე ათეულ კაცს ცვლის, ამასთან შემჭიდროებულ ვადებში აორულებს სამუშაოს.

□ **შავი ზღვის** პირას, გრიგოლეთში დიდი მოწონებით საოგებლობს საკოლმეურნეობათაშორისო დასასვენებელი სახლი. იგი ერთ-ერთი კეთილმოწყობილი გამაჯანსაღებელი კერაა. ამ ზაფხულში აქ დაისვენა 400-ზე მეტმა პიონერმა, ახლა კი საბავშვო ბაღის აღსაზრდელები ისვენებენ. გრიგოლეთის დასასვენებელი სახლის საგზურები უკვე დაეგზავნათ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს.

□ **ხოფელ ლესის** ცენტრი ყოველწლიურად ახალშენებლობით მშვენდება. მნახველის ყურადღებას იპყრობენ კოლმეურნეობის კანტორისა და საშუალო სკოლის ახალი ნაგებობანი, მარადმწვანე კვერცხი, ბაღ-გაზონები. ამ დღეებში დამთავრდა საკოლმეურნეო ბანოს მშენებლობა. დაწყებულია და სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს ავტოსატრანსპორტო პარკის მშენებლობა. პარკი გათვალისწინებულია 10 ავტომანქანისა და 17 ტრაქტორისათვის, აქვე ეწყობა სახელოსნოები, ღია ბაქანი და ტექნიკური მომსახურების ფარდულები.

□ **ლანჩხუთის საკონსერვო** ქარხნის მოწონავე კოლექტივმა ამ დღეებში ვადაზე ადრე შეასრულა პროდუქციის გამოშვებისა და ოფალიზაციის წლიური გეგმა. გეგმით გათვალისწინებული 2.800 ათასი პირობითი ქილა კონსერვის ნაცვლად გამოუშვეს 3.100 ათასი პირობითი ქილა. პროდუქციის წლიური დავალება 115 პროცენტით გაანაღდეს. ამ დღეებში აქ საექსპლოატაციოდ გადაეცა ადმინისტრაციული სახლის შენობა.

□ **ქარბი საჩუქარი** მიიღეს ლანჩხუთის მოსწავლეებმა—ამ წინათ საზეიმო ვითარებაში გადაეცა ქალაქის № 2 საშუალო სკოლის სამსართულიანი შენობა.

□ **ღრმაღელის ციტრუსოვანთა** საბჭოთა მეურნეობის ცენტრალურ ადგილებში მოეწყო დღის განთება. ნქარი ტემპით სრულდება ამ ახალი მეურნეობის კეთილძოწყობის სამუშაოები. დამთავრდა 2 კილომეტრიანი გზის მოასფალტება. ახალი წლიდან აქ დაიწყება სხვა ახალშენებლობანი.

□ **ლანჩხუთის საბჭოთა** მეურნეობაში ამ დღეებში დამთავრდა მსხვილფეხა პირუტყვისათვის ბინის მშენებლობა. ამჟამად ძიდინარობს ფერმის მრომატეგად სამუშაოთა მექანიზაციისათვის საჭირო დანადგარების მოწყობა. აქ დაბინავდება 130 სული. საფურაეე ძროხა, ფერმაში თითქმის ყველა სამუშაო მექანიზებულია.

სურათზე: ქალაქის ცენტრი.

ფოტო ა. თოფურიასი.

ექვობრობა გზაზე და ყიდაზე

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ჩამოყალიბების 50 წლის თავთან დაკავშირებით პარტიის კიევის საქალაქო კომიტეტი და საზოგადოება „ცოდნის“ საქალაქო ორგანიზაცია აწყობენ თემატური საღამოების ციკლს, რომელიც ეძღვნება მოძმე რესპუბლიკათა დედაქალაქებს და გმირ ქალაქებს.

ამ დღეებში ჩვენი ქალაქის ბევრ საწარმო-დაწესებულებაში და სხვადასხვა ორგანიზაციებში მიიღეს სტუმრები თბილისიდან — მზიური საქართველოს დედაქალაქიდან.

კიეველებთან ჩამოვიდნენ ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი შ. ხანთაძე და ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, ლიტერატურის ინსტიტუტის საბჭოთა ლიტერატურის განყოფილების გამგე გ. ასათიანი. საავიაციო მრეწველობის, სასოფლო-სამეურნეო ავიაციის მუშაკების, № 17 პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლეებისა და მასწავლებლების, სამშენებლო კონსტრუქციების სამეცნიერო ინსტიტუტის ინჟინრებისა და კონსტრუქტორების, ელექტროვაგონშემკეთებელი ქარხნის კოლექტივის წინაშე გამოსვლებში შ. ხანთაძემ ილაპარაკა საქართველოს ისტორიული წარსულისა და შესანიშნავი დღევანდელობის შესახებ. გ. ასათიანს შეხვედრები ჰქონდა სატრანსპორტო მშენებლობის ტექნიკუმის სტუდენტებთან და მასწავლებლებთან, სამრეწველო მშენებლობის ტექნიკუმის მუშაკებთან.

კიევის ერთ-ერთი რაიონის პიონერთა სასახლეში შედგა კიევისა და თბილისის მშრომელთა მეგობრობის საღამო, რომელიც შესავალი სიტყვით გახსნა პარტიის საქალაქო კომიტეტის მდივანმა გ. რომანნუკმა. საღამოზე სიტყვებით გამოვიდნენ პროფესორი შ. ხანთაძე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიური ფაკულტეტის დეკანი, ეკონომიურ მეცნიერებათა დოქტორი გ. ჭანუყვაძე, მწერალი გ. ასათიანი. მათ მღელვარედ ილაპარაკეს მოძმე ხალხთა მეგობრობის შესახებ.

დ. დეიცი,
საზოგადოება „ცოდნის“ კიევის საქალაქო ორგანიზაციის პასუხისმგებელი მდივანი.

საახალწლოდ

△ **ჟუთაისი.** (საკ. კორ.). ქართული ავტომობილის მშენებლებმა კარგი საახალწლო საჩუქარი მიიღეს. მუშათა დაბის ტერიტორიაზე ამუშავდა პურის ახალი, № 4 ქარხანა.

ახალი ქარხანა ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის ძიხედვით არის აღჭურვილი. ძოწყობილია ელექტროდენზე მომუშავე ღუმელი, ავტომატური მეურნეობა — წისქვილ-კომბინატიდან ფქვილის ავტომიდვასა და ბუნკერებში ჩაყრას აქ სპეციალური ცისტერნების საშუალებით აწარმოებენ. საექსპლოატაციოდ გადაეცა აგრეთვე ქართული პურის საცხობი ცალკე ხაზი.

ქარხანა დღეღამეში 18 ტონა პურს და პურის პროდუქტებს გაოოუშვებს.

△ **ფალეჯიხა.** (საკ. კორ.). უწყლოდ დარჩენილი სოფელი — ასე ეძახდნენ ფალეჯიხის რაიონის სოფელ ორჯონიკიძეს. ადალმთიან სოფელში სასმელი წყალი ჭლების გაწმენდლობაში ცისტერნებით დაპქონდათ.

კარგი საქმე გაკეთა ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობამ — ჯვარი-ოსპოკალეს მიმართულებით 16,9 კილომეტრზე გადმოიყვანა წყურგილეს წყაროს წყალი. ამჟამად 161 ოჯახი სარგებლობს ამ წყაროთი, აგრეთვე ძეცხოველეობის ფერმები. ჩაის პლანტაციებშიაც კი მოაწყეს ონკანები.

△ **ბორჯომი.** (საკ. კორ.). აქ აშენდა და საექსპლოატაციოდ გადაეცა დოსაფის ორსართულიანი სასწავლო კომბინატი. მის პირველ სართულზე მოთავსებულია სპორტულ-ტექნიკური კლუბი და სასწავლო კაბინეტ-ლაბორატორიები. კლუბი ძირითადად ავტომანქანის მძღოლებს მოამზადებს.

მეორე სართული კი უჭირავს კულტურულ-მასობრივი მუშაობის დარბაზს, რომელიც ასამდე კაცს იტევს. აქვე მოთავსდება წითელი კუთხე და სამუშაო კაბინეტები.

ფიროსმანის სახლ-მუზეუმში

ნიკო ფიროსმანაშვილი წითელწყაროს რაიონის სოფელ მირზაანის მკვიდრი იყო. მირზაანში არსებული ფიროსმანის მუზეუმი ბევრ კარგ ღონისძიებას ახორციელებს სახელოვანი თანამოფლელის მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისათვის — ეწყობა მოძრავი გამოფენები, საუბრები, გამოიცა მცირეფორმატიანი ანოტირებული წიგნი ფიროსმანზე, რომელიც შეადგინა მუზეუმის დირექტორმა ა. მაძღარაშვილმა. მუზეუმს მრავალი მნახველი ჰყავს ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხიდან — მოსკოვიდან, ლენინგრადიდან, საქართველოს სხვადასხვა რაიონებიდან.

ნიკო ფიროსმანის მუზეუმი სოფელ მირზაანის მშრომელთა საყვარელი ადგილია, კულტურის ნამდვილი კერაა. აქ ხშირად თავს იყრიან მოწინავე კოლმეურნეები და ათვალიერებენ თავიანთი თანამემამულის ძვირფას ნახატებს.

მუზეუმს დახმარებას უწევს აგრეთვე ზემო მაჩხაანის ლენინის ორდენოსანი კოლმეურნეობა, კერძოდ, მისი თავმჯდომარე, სოციალისტური შრომის გმირი ნიკო მამაიაშვილი. სახლ-მუზეუმის ტერიტორიაზე ახალგაზრდა მექანიზატორებმა ჯ. ბენაშვილმა და ტ. ბენაშვილმა გადახნეს მიწა — განზრახულია აქ დეკორატიული ბაღის გაშენება.

ა. ნატროშვილი.

ახალი დადგმა

ბათუმი. (საკ. კორ.). ბათუმის ი. ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო თეატრმა მაყურებელს მორიგ პრემიერად. უჩვენა ა. სამსონიის კომედია „ვაჩე ვარეიშვილი და სხვები“.

სპექტაკლი დადგა საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ შ. ინასარიძემ, მხატვარია ა. ნიკერაძე. როლებს ასრულებენ საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტები გ. ახვლედიანი, გ. იმნაიშვილი, ნ. კეჭაყმაძე, ნ. წერეთელი, აკაბის ასსრ დამსახურებული არტისტები ნ. მეკავანაძე, მ. ნაბარელი, ნ. საკანდელიძე, ლ. ღლონტი, ნ. ხიხიკაძე და სხვები.

თბილისის საკონცერტო დარბაზებში

შეხვედრა ლენინგრადელ მუსიკოსებთან

ლენინგრადელი და თბილისელი მუსიკოსების შემოქმედებითი ურთიერთობის დიდი ხეის ისტორია აქვს. ჯერ კიდევ გასული საუკუნის დასასრულს ქართული პროფესიული მუსიკის გარეიოაეზე პეტერბურგში მესრულდა მელიტონ ბალანჩივაძის „თამარ ცბიერის“ ნაწყვეტები. იქ დაიბადა და მიიღო მუსიკალური განათლება მისმა ვაჟმა ანტონი ბალანჩივაძემ. ქართველი საბჭოთა კომპოზიტორების, შემსრულებლებისა და მუსიკისმცოდნეების უმრავლესობისათვის ლენინგრადი და მისი კონსერვატორია თავისებური „ალმა მატერად“ იქცა. ეს შემოქმედებითი ურთიერთობა და თანამშრომლობა დღესაც გრძელდება და ამის დამადასტურებელია ლენინგრადელი მუსიკოსების კონცერტები თბილისში. ჩვენ სტუმრად გვეწვიენენ ახალგაზრდა კომპოზიტორები ს. ალონიმსკი, ბ. ტიმენჩენკო, გ. ბანშჩიკოვი, გ. ბელოვი, ლ. პროგოფიევი და ბ. არხიპოვი. ფორტეპიანოზე ასრულებენ ა. ბაბაჯანიანი, ნ. ბეთოვენი, ს. ტანეევი. ასევე ასრულებენ ნ. ბეთოვენის „ეგმონტის“ ფრაგმენტებს. ბ. ტიმენჩენკოს, გ. ბანშჩიკოვის, ბ. ბელოვის, ლ. პროგოფიევის და ბ. არხიპოვის ნაწარმოებებს ასრულებენ ფორტეპიანოზე